



หลักสูตรวิชาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

อำเภอท่าตะเกียบ

สำนักงาน กศน.จังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัย

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ

หลักสูตรการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

จำนวน 6 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้ มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก “รู้เขา รู้เรา เท่าทัน เพื่อแข่งขันได้ในเวทีโลก” ตลอดจนกำหนดภารกิจที่จะยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมี คุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ ประชาชนและประเทศชาติ.

ปัจจุบันไม้ดอกไม้ประดับมีความจำเป็นต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์มากขึ้น ทั้งนี้เพราะมนุษย์มิใช่มีความต้องการเฉพาะปัจจัยสี่เท่านั้น แต่ยังต้องการจัดสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยให้เกิดความร่มรื่น สวยงามน่าอยู่อีกด้วย เช่น มีการจัดสวน ตกแต่งอาคาร สถานที่ บ้านพักอาศัย อาคารสำนักงาน โรงเรียน และสถานที่ต่าง ๆ ให้เกิดความสวยงาม ตลอดจนการใช้ไม้ดอกไม้ประดับ ในการจัดตกแต่งประดับจานอาหาร โต๊ะอาหารในภัตตาคารต่าง ๆ จึงเห็นได้ว่า การผลิตไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการค้าในวันจะมีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้น และมีมูลค่าของผลิตภัณฑ์สูงเท่าเทียมกับผลิตผลทางการเกษตรสาขาอื่น ๆ ดังนั้น การปลูกไม้ดอกไม้ประดับจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการประกอบอาชีพที่น่าสนใจโดยมีความสำคัญ ดังนี้

- 1.สามารถทำเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ สามารถทำเป็นอาชีพได้เป็นอย่างดี สร้างรายได้ให้แก่ผู้ผลิตปีละจำนวนมาก ๆ
- 2.ทำให้สภาพแวดล้อมเกิดความร่มรื่นสวยงาม การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ช่วยสร้างความร่มรื่นสวยงามให้แก่สถานที่ต่าง ๆ ให้นำอยู่น่าอาศัย สร้างความเพลิดเพลิน
3. เป็นแหล่งวัตถุดิบทำให้เกิดอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น อุตสาหกรรมผลิตน้ำหอม เครื่องสำอาง อุตสาหกรรมด้านยารักษาโรค ตลอดจนอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ต่าง ๆ เป็นต้น
- 4.ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เมื่อมีการรวมตัวกันผลิตไม้ดอกไม้ประดับจำนวนมาก ทำให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและส่วนรวมอีกทางหนึ่งด้วย
- 5.ไม้ประดับสามารถส่งเป็นสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ สร้างรายได้เป็นมูลค่านับพันล้านบาทต่อปี เช่น การส่งออกกล้วยไม้ทั้งต้นและดอกไม้ไปขายยังต่างประเทศ เป็นต้น

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพ ให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะ ในการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเป็นอาชีพได้ อย่างมีคุณธรรม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือ คนพิการ

ระยะเวลา

เรียนรู้ และฝึกทักษะ จำนวน 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
 - 1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
 - 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ
 - 1.2.1 ทუნ
 - 1.2.2 ความต้องการของตลาด
 - 1.2.3 การใช้แรงงาน

- 1.2.4 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์
- 1.2.5 การเลือกทำเลที่ตั้ง
- 1.2.6 การบรรจุหีบห่อ
- 1.2.7 การขนส่ง
- 1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

- 1.3 แหล่งเรียนรู้

- 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพจำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

2. ทักษะการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.1 ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.1.1 สถานที่ / พื้นที่

- 2.1.2 องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.1.4 ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.2 ขั้นตอนการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.2.1 การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบอาศัยเพศ

- การเพาะเมล็ด

- 2.2.2 การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบไม่อาศัยเพศ

- 1) การตอนกิ่ง

- 2) การตัดชำ

- 3) การแยกหน่อ

- 4) การติดตา

- 5) การต่อกิ่ง

- 6) การเสียบยอด

- 2.3 ชั้นการปฏิบัติดูแลพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อจำหน่าย

3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 3.1 การบริหารจัดการการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 3.1.1 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 3.1.2 การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 3.1.3 การวางแผนการผลิต

- 3.2 การจัดการตลาดในการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

- 3.2.1 การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า

- 3.2.2 การประชาสัมพันธ์
- 3.2.3 การกระจายสินค้า
- 3.2.4 การวางแผนการตลาด
- 3.3 การจัดการความเสี่ยง
 - 3.3.1 การวิเคราะห์และแก้ไขการจัดการความเสี่ยง
 - 1) ความนิยมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับของลูกค้า
 - 2) การดูแลรักษาให้ตรงกับความต้องการ
 - 3) คู่แข่งขัน
 - 3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง
- 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

- ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร / ภูมิปัญญา
- การศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ฝึกปฏิบัติจริง

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้

และ

จบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. มีผลงานที่มีคุณภาพ

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	<p>1.1 บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>1.3 แหล่งเรียนรู้</p> <p>1.4 บอกทิศทาง การประกอบอาชีพจำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับได้</p>	<p>1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>1.2.1 ทุน</p> <p>1.2.2 ความต้องการของตลาด</p> <p>1.2.3 การใช้แรงงาน</p> <p>1.2.4 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์</p> <p>1.2.5 การเลือกทำเลที่ตั้ง</p> <p>1.2.6 การบรรจุหีบห่อ</p> <p>1.2.7 การขนส่ง</p> <p>1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม</p>	<p>1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน ประเทศและโลก เพื่อนำข้อมูลมาคิด วิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>1.2 วิเคราะห์อาชีพที่คิดว่าจะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ และสอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและชุมชน</p> <p>1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>1.4 ครู ผู้เรียน และภูมิปัญญา ร่วมกันอภิปราย ทิศทางความก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบอาชีพขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่าและความต้องการของตลาด</p>	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพจำหน่ายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ			
2. ทักษะการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	2.1 เตรียมการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ได้แก่ สถานที่/พื้นที่ องค์ประกอบของไม้ดอกไม้ประดับ วัสดุ อุปกรณ์ และ ความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ 2.2 สามารถขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบอาศัยเพศและขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบไม่อาศัยเพศได้ 2.3 สามารถดูแลรักษาพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อจำหน่ายได้	2.1 ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.1.1 สถานที่ / พื้นที่ 2.1.2 องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของไม้ดอกไม้ประดับ 2.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.1.4 ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.2 ขั้นตอนการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.2.1 การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบอาศัยเพศ - การเพาะเมล็ด 2.2.2 การขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับแบบไม่อาศัยเพศ	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.3 จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก 2.4 จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 2.5 ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร 2.6 จดบันทึกผลการเรียนรู้ 2.7 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด 2.8 ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตามหลักสูตร	1	3

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		1) การตอนกิ่ง 2) การตัดชำ 3) การแยกหน่อ 4) การติดตา 5) การต่อกิ่ง 6) การเสียบยอด 2.3 ชั้นการปฏิบัติดูแลรักษาการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับเพื่อจำหน่าย			
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ	3.1 สามารถบริหารจัดการการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับได้ - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน - แผนการผลิต 3.2 สามารถจัดการการตลาดในการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับได้ - ทำฐานข้อมูล - ประชาสัมพันธ์ - กระจายการผลิต	3.1 การบริหารจัดการการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 3.1.1 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 3.1.2 การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 3.1.3 การวางแผนการผลิต 3.2 การจัดการการตลาดในการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ 3.2.4 การวางแผนการตลาด 3.3 การจัดการความเสี่ยง	3.1 การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน 3.1.1 สืบค้นและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและทุนต่าง ๆ 3.1.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.2 การบริหารจัดการตลาด จัดให้ผู้เรียน 3.2.1 ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาดในชุมชน ประเทศและโลก 3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการตลาด	1	-

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	<p>- วางแผนการตลาด</p> <p>3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้</p> <p>3.4 สามารถวางแผนการดำเนินงานได้</p>	<p>3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ และการจัดการความเสี่ยงกับผลการดำเนินงาน</p> <p>1) ประเภทของพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>2) ค่าใช้จ่ายในการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>3) ผลกำไรที่จากการขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ</p> <p>4) คู่แข่งขัน</p> <p>3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง</p>	<p>3.2.3 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้า</p> <p>3.3 การจัดการความเสี่ยง จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <p>3.3.1 ให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเรื่องการจัดการความเสี่ยง'</p>		

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางสาวกนิษฐา สุขประเสริฐ)

(นายสงวน มุลวงศ์)

(นางบังอร ฝ่ายสัจจา)

ครูผู้สอนคนพิการ

ครู กศน.ตำบลคลองตะเกรา

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.อำเภอท่าตะเียบ